

429. Nieuwe ideeën (29)

1. Een marshmallow is een zoete lekkernij. Het lieveheersbeestje is naar de Lieve-Heer genoemd. Het Lieve-Vrouwemeisje in de processie kweekte thuis (onze)lievevrouwebedstro. Het lijkt geen twijfel dat lijf om lijf vechten hetzelfde is als een lijf-aan-lijfgevecht. In de lightrail creëerde hij een light verse. Op het zeilschip moesten de lijpo's, waaronder lijjsjes-weetal en lijjsjes-albed(r)il, alle lijzijen bijzetten. Het limbisch systeem vind je in de hersenen. De limbo's komen uit Limbabwe. Lilliputters zien er soms lila-achtig uit. Lik op stuk geven is nogal wat anders dan een lik-op-stukbeleid. Hij was een vent van likmevestje, gezien al dat lijntrekken. Een ligue is een verbond. De Ligurische kust is het deel van de kust van Italië om Genua. De linneaanse taxonomie is algemeen gebruikelijk. De line-up van de cricketers maakte een stoere indruk. In de limousine maakte hij de limerick over de limousin.

2. Wat begin je nog zonder Hyves, Twitter, LinkedIn en Facebook? Er was limonade gazeuse en limonade-extract. Een limquat en een kumquat zijn allebei zuur. Na de linzensoepmaaltijd dronken we lindethee. Het liernurstelsel is een rioleringsysteem. De ontdekte Lineair A-inscriptie was werkelijk wereldschokkend. Het is witte flip met die twee (dus zeker niet: Flip en Jacob). De insecten werden weggeflit met de flitspuit tijdens de best wel, maar toch voor hun beider bestwil, broodnodige flitsscheiding. Waar dankt fluitenkruid zijn naam aan? De baseballclub is kortelings ter ziele gegaan. Hij heeft de flowerpower nog bewust meegemaakt. Er was een bloemenpracht die Eden nooit gekend heeft. Waar gebruik je floridawater voor? De flor is de schimmellaag op sherry. Ik wil foeyonghai. Een foerier zorgt voor foerage: hij moet de 'spullen' fourneren. Waar gaat jullie fly-drive(vakantie) (Jaarboek 2008: fly-and-drive) naartoe? Breng nu fluks die fluxmeter eens terug! Flusjes wilde je wel!

3. Hier, je flûteje champagne. Eindelijk kon hij zich te ruste begeven en zijn hoofd op het fluwijn te ruste(n) leggen. Folliculaire zakjes (follikels) zijn eiblaasjes. Die fokkenmaat is helemaal mijn maat niet! Fonduen zonder fonduestel gaat lastig. Piet wilde ook een kaasfondeetje organiseren. Hier volgt een aantal interessante adjectieven: dodecafonisch, eufonisch, kakofonisch, quadrafonisch (VD ook: quadrofonisch), symfonisch, aerofonisch, cryptofonisch, magnetofonisch, mobilofonisch en semafonisch. Footloose organisaties hebben geen vestigingsplaats. Het NCRV-programma heette indertijd 'Farce Majeure'; force majeure is overmacht. Forechecking komt voor bij ijshockey. De forsgebouwde man plukte de forsythia. Een fortnight duurt twee weken. Het fortuynisme is op z'n retour. Een fossa is een fretkat. Is dat een fourwheeldrive (4wd, 4-wheeldrive)? Grands foulards liggen op stoelen en banken.

4. Loodzetten is vervangen door fotozetten. Een furniturenzaak kan van alles fourneren. Bedoel je de Zwitserse 'frank' of de Franse 'franc'? Of mag je beide termen in alle gevallen door elkaar gebruiken? Ik kom in allen gevalle naar het dictee, beloofd is beloofd ... Een franc-tireur was een gewapende burger. De anglofielen brachten niet veel meer uit dan een beetje Franglais. Zullen we er een franse op drinken en een fransje bij eten? De Franse Revolutie begon in 1789. Een seizoenarbeider in Frankrijk is een fransman. Freatisch is het grondwater betreffende. De freelancejournalist was ingehuurd voor het freestyleskiën, het freejazzfestival en de freefightcompetitie. Wat heeft een Franstalige en Franssprekende fransoos in Frans-Polynesië te zoeken? De Franse strategische kernwapens worden met 'force de frappe' aangeduid. De fransmanbirambi heeft iets met blimbing te maken. Een fricassee is een schotel met verschillende spijzen. Dat was een freudiaanse verspreking. Hij was een internationaal erkende kei in frescoschilderen.

5. Freon wordt in koelmachines gebruikt. Hij was een frenetiek frenoloog. De full house stond in fullcolourdruk in de bridgefolder. De woorden 'ftisis' en 'ftaalzuur' zijn onuitspreekbaar. Met 'fruits de mer' en 'frutti di mare' wordt een schaal- en schelpdierengerecht aangeduid. Fungi zijn zwammen, een funerarium is een rouwcentrum. Een fuseepen zit in de auto bij het wiel. Er is

fyto- en zoöplankton. Ganzen gakkten. Gabarit (GB; mal, vorm, sjabloon; VD: gaberiet) heeft met fietspaden, kunststoten of massaproductie te maken. Op de Galapagoseilanden komen galapagosschildpadden voor. Het gallicanisme is een stroming in het Franse katholicisme.

6. Hier volgt nog een dicteewoordenserie: una serie (in één reeks, onafgebroken), kostbare tapisserieën (geweven wandtapijten), patisserie (banketbakkerij), leproserie (voor melaatsen), niaiserie (onnozelheid), japonaiserie, chinoiserie, confiserie, causerie en carrosserie. Hij had een jezuscomplex en dat trok leed aan. Gezocht op '*aker' en gevonden: bookmaker, breaker (bij zendamateurs), cocktailshaker (shaker), engeltjesmaker, fiaker (fiacre, rijtuig), gennaker (groot voorzeil), godverzaker, hijlikmaker, intaker, ladyspeaker, loudspeaker, mattemakolmaker, loentjesmaker, de Maker (Schepper), moneymaker, native speaker, pacemaker, reinmaker (!), quaker, sneaker (sportschoen), soaker (waterpistool), spinnaker (ballonfok), streaker, typetjesmaker, Spaanse waker (windwijzer op masttop), Zaligmaker, glazenmaker (insect), carrièremaker, clichémaker en oorlogswinstmaker (oweeër).

7. Het malocchio is het boze oog, net als de ograi. Dat weet je vast wel: Pinocchio (letterlijk: dennenappel) is de naam van een ledenpop, hoofdfiguur van het bekende kinderboek van Collodi. Benigne is goedaardig en maligne kwaadaardig. Een petit mal is een absence en mammelukken zijn Egyptische soldaten. Een sociaal geograaf houdt zich bezig met sociaalgeografische problemen, een literair historicus met literair-historische. R.I.P., requiescat in pace, rest in peace: hij ruste in vrede. Hij was kunst- en literatuurminnend. Zijn ribfluwelen (ripsfluwelen) nieuwe werkpak voldeed prima. Een lisenenbekleding werd gebruikt in de romaanse bouwstijl. Van lipgloss krijg je glanzende lippen. De lionne du jour is de heldin van de dag. Die liquette wordt weinig gebruikt. Welke planten behoren tot de lisdoddenfamilie? Een likeur is geestrijker dan liquor (sterkwater). Hij staat linksmidden.

8. Let op: liquefactie is vervloeiing. 'Dat is zo gek nog niet' is een voorbeeld van een litotes. Javanais (Jaarboek 2010) is gebak van laagjes biscuit en crème au beurre. De loddenvisserij vind je in Finland. Op het WK voetbal werd een loepzuiver doelpunt afgekeurd. Kijk die Lochemer lobbessen (loebassen) nu eens! Lochemer bergkristallen komen uit de Lochemer Berg. Dat het boek in kwartoformaat gebruikt moest worden, kwam pas in loco quarto. Een llanero is een herder die de llano's bewoont. Staat deze boot op Lloyd's-lijst? Beide echtparen sliepen in lits-jumeaux. Het live-tv-debat in de live-uitzending is ook in een liveopname op een live-elpee te beluisteren. Niet iedereen wist de live pornoact te waarderen. De loerah dronk loewak(koffie). Een loganbes is half braam, half framboos. De log log van tien biljard is een. Een longsleeve is een T-shirt met zeer lange mouwen. We gaan lombokkers pellen.

9. Hij was een lombrosotype, een geboren misdadiger. Lombardse bonen en een lombards hoen komen uit Lombardije. Dat stak de lont in het kruitvat. Zij verbleef op de logeabele longstayafdeling. Het look-zonder-look is een tweejarige, kruisbloemige plant. De lorkenboom heet zo (naar de lariks), de sporkeboom naar de sprokkelmaand. Met losgeschroefde vulpen werden die woorden los geschreven. Moet je 'los- en laadbedrijf' aaneenschrijven? In een lpg-installatie zit liquefied petroleum gas. Voor een lsd-trip heb je lysergeenzuurdi-ethylamide van node. Loutre is otterbont. Een windhapper moet lucht happen, een vis ook. Doe niet zo lul-de-behangerig! Het lulletje rozenwater, hij stond vaak voor Jan Lul, was een echte janlul en was met een tepeltje taptemelk getrouwd. De lullensmid speelde in zijn vrije tijd op de lullepijp. Wat is het wezenlijke verschil tussen Luikerwaals en koeterwaals?

10. De Luikenaar had niet veel op met die Luikerwalen. Zijn luid sprekende stem ('luidsprekend' willen we voor apparatuur reserveren) was luid klinkend. Een lugerpistool is een parabellum. Een galoche is een overschoen, de galoet is de diaspora. Een gander is een mannetjesgans. Gamma-ijzer is stabiel rond de [cijfers] 1000 [letters] graden Celsius. Een gamma-uil is een gammavlinder. De garage-eigenaar had gangreen (koudvuur) aan zijn been. 'Gannef' heeft twee meervoudsvormen. Een ganglion is een zenuwknoop. De fijngestampte bast van de garoe(boom) is een blaartrekkend middel.

Rein Leentfaar m.m.v. Hans Bliëk